

nesrečnica ni mogla ničesa zaslediti, kar bi bilo poterdilo njeno sumljivost do Erdeljke.

Nekega dne, ko Nasta berž ne pride, ko jo gospá pokliče, letí Jelica k njeni sobi in posluša pri luknji skozi ključavnico; — v tem začuje sledeče besede: „Za Božjo voljo ne zadržavajte me dalje; saj slišite, da me kličejo gospá. Ako bi vedili, da ste vi tukaj, po meni bi bilo. Idite gospod! smilujte se mene; idite, lepo prosim, Dmitre! Pod lipo na večer se vidiva spet.“

Več ni boljarka slišati mogla, kajti je deklica v drugo sobo odderčala. Komaj je spoznala glas svoje sobarice Naste, je skušala skoz ključavnico viditi, pa nikogar ni mogla zapaziti. Dosti je slišala. Prepričana je bila, da pregrešna ljubezen veže Nasto in moža njenega. V prvi hip sklene v sobo stopiti, in se maševati nad obema. Al kmalo se premisli. Ko nazaj v dvorano pride, se vendar toliko zmaga, da ni Nasti nič na znanje dala kar je slišala, akoravno je v njenem sercu strašno kipelo. — Maševanje se hitro osnova. — Sklene namreč Nasto v gradu obderžati in v njenem oblačilu sama na zgovorjeno mesto pod lipo iti. Malo po tem pride hlapec v dvorano in naznani gospéj, da gospod pridejo še le pozno v noč domú. To slišati se boljarka močno prestraši. Ne vé kaj bi počela. V sercu njenem se vname hud boj med ljubeznijo in sovraštvom proti možu njenemu, dokler naposled — sovraštvo zmaga.

(Dalje sledi.)

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Štajarskega 20. maja. Ž. — Omenilo se je že pred nekimi leti, da se je od nekaj po šolah učilo: „Styria vindemiis clara“, to je, štajersko vino je kaj imenitno. — Ta lepa slava štajersčine je sicer zadne čase precej pomraknila, ne zato, da bi se menda slabeja pridelala ali menj, ampak zato, ker so drugod v oskerbovanji vinskih goric, v izberi žlahnega primernege tersja in v čistenji in v milšanji pridelanega vina čversteje napredovali, Štajerci pa, hočeš, da so že tako na verhuncu, vedno le pri starem ostajali in zato tudi — zaostali. Naše dôle so to svojo krivnjo začeli spoznavati in urno popravljati — in kar sta brata Klenošeka belemu svetu kaj blago štajersko penino pokazala*), in kar štajersko vinsko društvo pristno štajersčino po širokem svetu razpravlja, se njena slava spet veselo razcveta. V dokaz samo eno besedo: Terška vinska zaloga tega društva je letos v prvih 16 dneh svojega početka 24,000 fl. sr. skupila. — Še drugo besedo. Samo ena fara — po pravem farica — malo ur za Gradcom, po imenu Ebersdorf, je od vseh Svetcov lani do letnic (velike noči) letos skupila za jabelka 32,000 fl. sr. Vse so židovi (judje) pokupili in proti turški meji odpravljali. Tamošnji mernik so plačevali izpervega po 12, k zadnemu po 30 fl. sr. — Še tretjo. Kdo bi verjel, kaj vse hudobno ali zavidno okó ne vidi in ne senja!? Ne zlo davno je neki predstojnik slavnemu učnemu ministerstvu se prederznil svetovati: naj bi slovensčino iz šol odpravilo, ker je prè tako revna, da nemore posloveniti: „Gott belohnet das Gute und bestrafet das Böse.“ Pa zavernilo ga je na navadni katehizem, kjer se ti stavek čisto po slovenski bere. Tako mu je prekosmata, v nebo upijoča laž spodletela. Da bi lažnjivca nabasal peklenšek!

V Pazinu 19. maja 1858. — F. C. — Za poreško-puljsko škofijo je bil 16. maj vesel dan. Nastopil je namreč ta dan novoizvoljeni škof, doktor bogoslovja, gospod Juri Dobrila, škofijski sedež. Ne le iz domače škofije, tudi od drugih krajev je privrela silna množica v Poreč, da je bila priča slovesnega vhoda in sprejema milostljivega škofa.

*) V Dunajski lanski razstavi so sodniki razsodili, da za izvornim francozskim šampajncem je prva med vsemi drugimi Klenošekova penina (Champagnerwein). Vred.

Razun laških pesem, ki so mu bile na čast zložene, se mu je tudi priložena slovenska podala, ktero je dal tukajšni medicinalni svetovavec, gospod dr. Šrot kaj krasno natisniti. Z nastopom škofijskega sedeža tega verlega, za vse dobro unetega, toliko marljivega škofa se je pričela nova, vesela dôba za poreško-puljsko škofijo. Dela in truda bo imel obilo; zadel bo na veliko ovér in težav pri vredovanji in preporodovanji te škofije. Rojen je iz slovenskega dela Istre na meji poreške škofije od revnih staršev, in ako se ne motim, prvi Slovan, ki sedi v Poreču na škofovskem prestolu. Le en glas je, da on pozná stanje škofije bolje kakor kdor si bodi drugi; njegova izverstna učenost, terdna volja, neumorna marljivost in gorečnost za vse dobro, so porok lepše prihodnosti.

POZDRAV

milostljivemu prečastitemu gospodu

JURJU DOBRILA

o dnevih nastopa škofij v Poreču in Puljah.

Na nebu svitla zarja vshaja
In zлива žarke na zemljó;
Cveteča pomlad krog obdaja
Z zelenjem drago in goró.

Na žarno nebo se pomika,
Rumeno solnce gori gré;
Prostira se po zemlji dika,
Raduje vsako se serce:

Ti solnce si in zarja naša,
In pomlad, dika nam si Ti;
S Teboj se krasen dan oglašá,
Ker duša Ti za nas gorí.

Za vero opasal si orožje:
Tvoj meč je duh, Tvoj ščit je Bog,
In terdna bran imé je Božje,
Ki varje večnih nas nadlog.

V gorečih Tvojih persih klije
Ljubezen za ovčice Ti;
In za Te njihno serce bije,
Pastir visoki, ljubljeni!

Pozdravljamo Te v naši sredi,
In kličemo iz dna serca:
Naj živi Bog pri zvesti čedi
Pastirja roda našega!

Iz Ljubljane. Letošnje češnje so pripeljali Vipavci 21. t. m. v Ljubljano. Iz Tersta smo jih pa dobili že prejšno saboto. — Binkoštni pondeljk je bil navadni veliki shod v postojnski jami. Iz Ljubljane se je dopoldne nalaš 16 vóz po železnici tje peljalo tako natlačenih ljudi, da jih je mnogo v vozovih stalo; bilo jih je nek v obéh vozovlakih blizo 900; iz Tersta jih je prišlo še veliko več; nek 2000. Če doštejemo še množico, ki je privrela iz drugih krajev in okolice postojnske, pač radi verjamemo, da je jamski komisii zmanjkalo vhodnih kart. Še več bi jih bilo pa gotovo bilo, ako bi se bil mogel po železnici vsak peljati, kdor koli je želel; toda ker se je vedilo, da bojo na železnico vzeli le določeno število ljudi, marsikdo ni šel, češ, saj ne bo prostora. Prav bi bilo, da v prihodnje bi se ne določilo nobeno število, ampak da bi vsakega vzeli, kdor pride. Vse pa je bilo v lepem redu; tudi postrežba v gostivnicah pri taki gnječi dostojna. Dr. Costa-tovega popisa jame se je obilo spečalo. Ljubljanske gostivnice so bile že v saboto in nedeljo vse polne Teržčanov in drugih (tudi Dunajčanov), ki so se binkoštno nedeljo razkropili po deželi v Mengeš, Kamnik itd. in se v pondeljk peljali v Postojno. — Blejska grajšina, kupljena od gosp. grofa

Arko-ta, kakor so „Novice“ že povedale, čigava je sedaj? se vendar še prav ne vé, ker jo je omenjeni parski grof nek spet prodal.

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. Presvitli cesar so zaukazali prevdariti, kako bi bilo finančno stražo v celem cesarstvu pre narediti.

— Cesarska vlada je poslala polkovnika Stratimiroviča v Cetinje h knezu Danilu, in potem, kakor bo ta poslanec svoje poslanstvo opravil, bo cesarska vlada storila, česar bo treba, da bo njena meja stanoviten mir imela.

— Slišati je, da se bo zbor pooblastencov 5 vélicih vlad za poravnanje pravnosti med Turčijo in Černo goro na Dunaji zbral. Imena pooblastencov še niso znane.

— Zopet je slišati, da imajo namen, reki Dravo in Savo z vodotokom za ladije zvezati; že leta 1840 so to reč sprožili.

Iz Českega. „Bohemia“ piše iz Melnika, kako sta se dva kmeta pogovarjala o požarih, katerih se res letos v nekterih deželah ne manjka, namreč: „Rad bi vendar vedil, zakaj je letos toliko požarov?“ reče eden. „Bedasto govorjenje“, odgovori drugi; „véliki petek je letos do polnoči vihár razsajal in to poméni, da bo pol leta mnogo nesreče po požarih. Ako bi bil pa vihár celo noč do zóra terpel, bi se nam bilo celo leto požarov bati.“

Iz Ogerskega. „Religio“ naznanja, da so sv. Oče papež za nunske samostane na Ogerskem zaukazali, da ne smejo device, ktere se namenijo za nunski stan, pred spolnjenim 26. letom starosti večne obljube opravljati; doslej je bilo to že v 25. letu pripušeno.

— Perva ogerska zavarovanjska družba je, kakor „P. N.“ piše, sklenila, da morejo gospodarji zavoljo pomanjkanja gotovih dnarjev tudi z menjicami se zavarovati zoper uíme po toči.

Iz Milana. * Poslednjič sem pisal, da nam je dobre letine za svile se nadjati; al to lepo upanje nam bo berž ko ne po vodi splavalo. Iz domačega semena izvaljeni červički začenjajo hirati kakor lansko leto; bolje se obnaša seme, ktero smo dobili iz Friulskega in Dalmacije. Kar pa sicer polje zadeva, nam kaže vse kaj dobro letino.

Iz Černe gore. „Moniteur“ je razglasil, da so francozke in druge večje vlade turški svetovale, vse sovražnosti s Černogorci vstaviti in da je ona 14. t. m. svojemu komisarju in poveljniku povelje poslala za to. — Da se je turška vlada v to vdala, je gotovo, toda neče se drugač pogojevati, kakor da Černogorci spoznajo njó kot vlado, ktero ima čez nje višjo oblast. Ako se večje vlade v to vdajo, je neki pri volji, Černogorcom grahovsko okrajino odstopiti. Knez Danilo pa zahteva še luko v jadranskem morju. Ne moremo misliti, da bote Avstrija in Turčija v to dovolile. Tudi drugi najnoveji časniki terdijo, da gledé komisije, ktera ima turško-černogorske zadeve poravnati, še ni vse vredjeno, in dvomijo, da bo Turčija celo to zadevo komisarjem velikih vlad prepustila. Kar pa sploh to komisija zadeva, je gotovo, da se bodo tri vlade, ruska, francozka in pruska za Černo goro, dve pa, namreč angleška in avstrijska za Turčijo poganjale.

Iz Francozkega. „Nord“ piše, da je poslalo več moldavskih domoljubov pisano priprosto prošnjo v Pariz grofu Morny-u, naj bi prišel v Bukarest — vlado prevzet!

— Konferencije so se začele 22. maja ob dvéh popoldan.

— Francozka vlada je poslala dve barki v jadransko morje in prišle ste neki že in se vstavile blizo Dobrovnika.

Iz Angleškega. Sedanjemu ministerstvu je bila že jama skopana, pa kaže se vendar, da bo Derby

še ostal, ker ga tako imenovani „radikali“ in drugi krepko branijo zoper napade Palmerston-a in Russell-a.

— Vojvodina orleanska, supruga rajnega vojvoda orleanskega, najstarejega sina bivšega francozkega kralja Ljudovika Filipa, je umerla nagle smerti 18. t. m. v Richmondu.

Iz Turškega. Knez katoliških Miriditov je neki ponudil turški vladi pomoč zoper Černogorce, pa Kemal Effendi se je za to lepo zahvalil.

— Pri čim da je svet v zadevah suežkega kanala, se ne dá nič gotovega povedati. Tako piše „Kölner Ztg.“: Kakor je bilo želeti suežkega kanala v korist evropejskega kupčijstva z Indijo, ga vendar turška vlada nikdar ne bo privolila, in sicer iz vérskih uzrokov ne. Turki namreč se bojé, da bodo neprecenljivo škodo terpeli, če bodo mogli Evropejci po kanalu ložeje prihajati v Arabijo in v mesti Meka in Medina, ktere ste vsakemu Turku svete mesti. Mislijo si, da pride potem grob njihnega preroka Mohameda kristjanom v roko in, če se to zgodi, bo tudi mohamedanski véri odkljenkalo. — Temu nasproti pa je v časnikih brati, da je dala turška vlada egiptovskemu kralju-namestniku že oblast, vse pripraviti, da se začne omenjeni kanal delati. — Komu je verjeti?

Lepo prosim.

Ravno sem namerjaval za Vodnikove bukve (Vodnik-Album) doveršiti uvod, v katerem hočem kratek življenjepis slavnega našega možaka vplesti, kar mi zmanjkajo marsiktere važne čertice k popisu življenja njegovega, katerih nisem mogel nikjer zvediti. To je: 1) kdaj in kje je bil Vodnik za mašnika posvečen? — 2) kaj je počel Vodnik od leta 1784 do 1792, to je, kje je bil tačas? — 3) kdaj je prišel na Gorjuše? (med letom 1792 in 1794? — zakaj v letniku ljubljanske škofije za leto 1793 ga še ne beremo, v letniku za leto 1794 pa že).

Kdor mi vé o tem kaj gotovega povedati, prosim, naj mi pové berž ko more, ker za kakih 10 ali 14 dní bom odložil natis 1. pôle; zavoljo tega pa se ne bo mudila stava sledečih pôl.

Dr. E. H. Costa.

Darovi za Vodnikov spominek.

Od I.—XXIV. naznanila . 971 fl. 50 kr.

Gospod dr. Jan. Kovač na Dunaji	1 fl. — kr.
„ dr. J. St. na Dunaji	1 „ — „
„ Tomaž Schrey na Dunaji	1 „ — „
„ Ivan Črncić, pop na Dunaji	1 „ — „
„ Karol Perko	1 „ — „
„ Fr. Erjavec	1 „ — „
„ Valentin Kermavner	1 „ — „
„ Lorenc Mahnič	1 „ — „
„ Valentin Mandelc	1 „ — „
„ Anton Skubic	1 „ — „
„ Jože Stritar	1 „ — „
„ Janez Tušek	2 „ — „
„ Valentin Zarnik	1 „ — „
„ Valentin Demšar	1 „ — „
„ Šimej Gabrščik	1 „ — „
„ Matej Gršković	1 „ — „
„ Janez Kham	1 „ — „
„ Jože Peternel	1 „ — „
„ Anton Sirnik	1 „ — „
„ Juri Šterbenc	2 „ — „
„ Simon Šverljuga	1 „ — „
„ Janez Aichholzer	1 „ — „
„ Slavoljub Assanger	1 „ — „
„ Dragotin Gestrin	1 „ — „
„ Ed. Glantschnigg	1 „ — „
„ Anton Klodič	1 „ — „
„ Juri Kozina	1 „ — „
„ J. Mayr	1 „ — „
„ Janez Meden	1 „ — „
„ Jože Poklukar	1 „ — „
„ Ad. Šafer	1 „ — „

na dunajskem vseučilišču

Skupaj . 1004 fl. 50 kr.